

Pedagoški programi

Ljubljanskega
gradu

ZA ŠOLSKO
LETO
2021
—
2022

predšolski
otroci

otroci
I. triade
osnovne šole

otroci
II. triade
osnovne šole

otroci
III. triade
osnovne šole

srednješolska
mladina

KAZALO

	● ● ●	PREDŠOLSKI IN PRVA TRIADA OŠ:		● ● ●	DRUGA, TRETJA TRIADA OŠ IN SREDNJEŠOLCI:
6		ISKANJE ZMAJEVEGA ZAKLADA		24	KALIGRAFSKA DELAVNICA
7		ZMAJ Z LJUBLJANSKEGA GRADU		26	KALIGRAFSKI TEČAJ
8		ZAVOZLANKE lutkovna detektivka			● ● ●
	● ● ●	PREDŠOLSKI, PRVA IN DRUGA TRIADA OŠ:			TRETJA TRIADA OŠ IN SREDNJEŠOLCI:
9		LUTKO • TECH spoznajmo lutkovne tehnike		28	ČASOVNI STROJ od Emone do mestnega simbola
10		FRIDERIK, GRAJSKA PODGANA		29	IZZA GRAJSKIH REŠETK o zgodovini kaznovanja na Ljubljanskem gradu
12		SKRIVNI RECEPT ZA ZDRAVILNI NAPITEK		30	POT NA ŠANCE IN ARHITEKT JOŽE PLEČNIK
	● ●	PRVA IN DRUGA TRIADA OŠ:		31	LUTKOLOGIJA po dolgem in počez o lutkovni umetnosti
14		POBEG VITEZA ERAZMA		32	RAZSTAVA SLOVENSKA ZGODOVINA
15		PRIDRUŽI SE ZMAJSKI DRUŠČINI		33	UMETNIŠKA SVOBODA
16		FRIDERIKOVE PREIZKUŠNJE			● ● ● ● ●
17		ZAVZEMIMO TRDNJAVO!			PREDŠOLSKI, OSNOVNOŠOLCI IN SREDNJEŠOLCI:
18		FRIDERIK IN LOV NA ZAPORNIŠKO ŠTEVILKO		34	70 LET SKRIVNOSTI
20		VITEŠKA SOLA		35	MOJA LJUBLJANA
	● ● ● ● ●	PRVA, DRUGA IN TRETJA TRIADA OŠ:		36	Z ODRA V MUZEJ
22		PO POTEH CEŠARJA FRIDERIKA III. HABSBURŠKEGA		37	LUTKOTEKA

**SPOŠTOVANI
RAVNATELJI,
PROFESORJI,
UČITELJI IN
VZGOJITELJI,**

kakšni časi! Videl in doživel sem že marsikaj ... Razburljive čase pogumnih viteзов, nemirne čase, ko je sovražnikova vojska neizprosno oblegala grad, a tudi čase spokojnosti in velikih ljubezni ... Na lastne oči sem videl, kako se je spreminjala podoba Ljubljanskega gradu.

Zadnje leto pa je bilo sila nenavadno, takšnega ne pomnim. Zato sem se odločil, da vzamem stvari v svoje tačke in vas kar osebno nagovorim. Če me še ne poznate, naj se vam najprej predstavim. Sem Friderik Prvi, glavna grajska podgana, saj poznam vse grajske zgodbe in skrivnosti ter vsak grajski kamen.

Da bogata snovna in nesnovna grajska dediščina ne bi utonila v pozabo, smo skupaj s sodelavci pripravili novo knjižico pedagoških programov Javnega zavoda Ljubljanski grad za šolsko leto 2021/ 2022.

Že poznate projekt **Grad na obisku**? Za vse, ki ne morete obiskati Ljubljanskega gradu, smo zasnovali programe, s katerimi vas lahko obiščemo mi ter vam pričramo nepozabno grajsko doživetje.

Od lani je na voljo lutkovna predstava **Friderik, grajska podgana** (stran 10), v kateri z vami delim zanimive grajske zgodbe, ki sem jih začinil z veliko merico humorja. Prenovljena je doživljajska kulinarična delavnica **Skrivni recept za zdravilni napitek** (stran 12), na kateri boste lahko skozi različne preizkušnje spoznavali srednjeveško kuhinjo. Ste iz pravega testa, da odkrijete skrivni recept? Mmm, že ob misli na dobrote iz grajske kuhinje, se mi cedijo sline ...

Letos smo ponudbo oplemenitili še s **Kaligrafsko delavnico** (stran 24) in **Kaligrafskim tečajem** (stran 26), ki potekata pod vodstvom izkušenega grajskega kaligrafa Mira Kneza. Tudi vas mika, da bi v roke vzeli kaligrafsko pero, ga potopili v črnilo, za trenutek ustavili čas in se izurili v pisanju srednjeveške pisave? Sedaj to lahko storite!

Za vse, ki vas bolj navdušuje viteštvo, pa mi je uspelo prepričati grajskega viteza, da bo spet osedlal svojega konjiča in v sklopu **Viteške šole** (stran 20) izuril nove viteze – kjerkoli bo poklican. Si upate pomeriti z njim? Pssst ... naj vam zaupam, da včasih v katerem izmed dvobojev celo meni prepusti, da zmagam.

Za konec sem prihranil še največjo novost! Ker zelo rad skrbim za svoje zdravje in lepo postavo, vsak dan pridno telovadim. Pripravil sem vam prav poseben športni program **Friderik in lov na zaporniško številko** (stran 18) in ga popestril z zabavnimi in poučnimi izzivi. Za najbolj radovedne pa sem dodal še ščepec kulture. Tako lahko izbirate med športnim in športno-kulturnim dnevom, v katerega je vključen polurni vodeni ogled Ljubljanskega gradu z izkušenim grajskim vodnikom.

ČAS JE ZA AKCIJO! SE MI PRIDRUŽITE?

Za dodatne informacije in rezervacijo termina nam pišite na e-naslov virtualni-grad@ljublanskigrad.si ali nas pokličite po telefonu **01/ 232 99 94**.

Veselim se vašega obiska! Z veseljem pa se bomo odzvali tudi vašemu povabilu.

Na snidenje,
vaš **Friderik Prvi**
skupaj z grajskimi sodelavci

ISKANJE ZMAJEVEGA ZAKLADA

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

60 minut

KOLIKO?

Cena: 4 EUR/osebo

Cena s povratno
vozovnico za vzpenjačo:
5,5 EUR/osebo

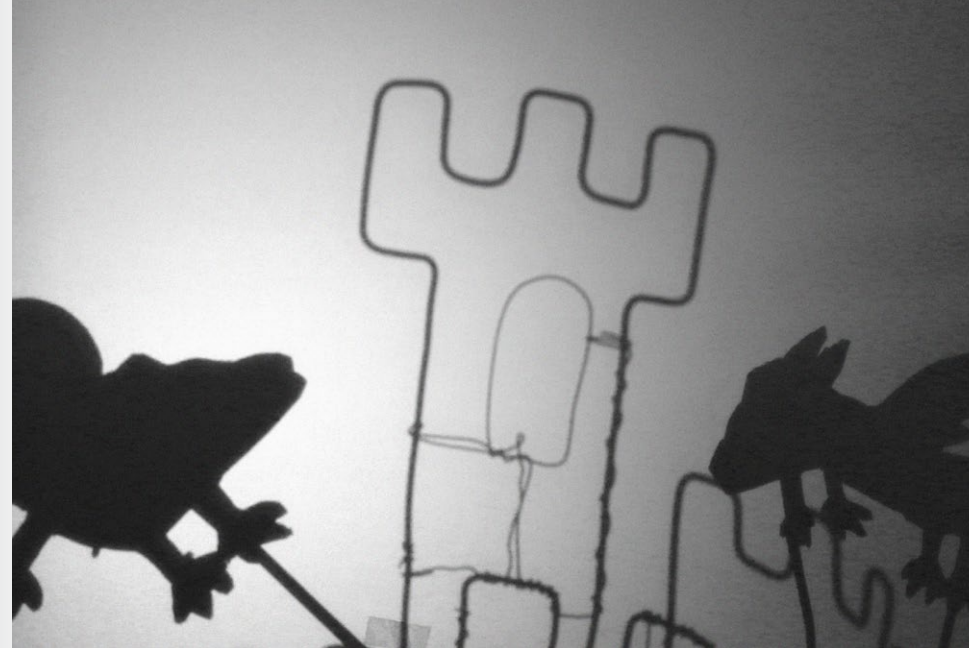
KJE?

Zbirno mesto: most pred
glavnim vhodom

Legende pravijo, da zmajeva družina domuje na Ljubljanskem gradu. Grajski zmajček Franci je eden tistih zmajev, ki se obiskovalcev veseli, jim rad pomaga in pušča sledi, da bi radovednejšem pomagal pri raziskovanju grajske zgodovine. Skupaj se bomo napotili po njegovih sledeh in raziskali grad, sledili bomo njegovim sporočilom in reševali naloge, ki nam jih bo dal Franci.

Vodeni ogled »Iskanje zmajevega zaklada« je namenjen predšolskim skupinam in učencem prve triade osnovnih šol; pri njem se vsebinsko dopolnjujeta in prepletata dva svetova – pravljичni in stvarni. Pri iskanju zaklada je v veliko pomoč grajski vodnik, opremljen z raznovrstnimi pomagali. Učenci aktivno sodelujejo pri reševanju zmajevih nalog in nestrpno čakajo na odkritje zaklada, ki ga prejmejo v spomin.

ŽE 500 LET
LET GA
IŠČEM

ZMAJ Z LJUBLJANSKEGA GRADU

KAJ?

Ustvarjalna delavnica

KAKO DOLGO?

90 minut

KOLIKO?

Cena: 5,5 EUR/osebo

Cena s povratno
vozovnico za vzpenjačo:
7 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred
glavnim vhodom

Zmaji se pojavljajo v različnih kulturah po svetu, zmaj pa je tudi simbol Ljubljane in Ljubljanskega gradu, zato si zasluži, da ga otroci поближе spoznajo. Na ogledu grajskih prostorov skušamo poiskati zmajeva skrivališča in najti sledove, ki jih je zmaj pustil za seboj. V kapeli sv. Jurija otrokom povemo legendo o Juriju – preprostem mladeniču, ki je premagal zmaja in tako rešil Ljubljano.

Sledi delavnica za ustvarjalne, kjer otroci po nasvetih lutkovnih mojstrov izdelajo plosko lutko zmaja. Z njo se odpravijo v Lutkovni muzej in jo preizkusijo na odru senčnih lutk ter oživijo največjega zmajskega prebivalca gradu – velikega lesenega zmaja, ki domuje pod muzejsko streho.

ZAVOZLANKE lutkovna detektivka

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

60 minut

KOLIKO?

Cena: 4 EUR/osebo

Cena s povratno
vozovnico za vzpenjačo:
5,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred
glavnim vhodom

Ponoči so Ljubljanski grad obiskali nepridipravi in iz Lutkovnega muzeja odnesli več dragocenosti, zato so na gradu izdali razglas: »Potrebujemo pogumne pomočnike pri iskanju lutk in razpletanju napete lutkovne detektivke!«

Otroci pri lutkovnih junakih, kot so Gašperček, Žogica Marogica, Ostržek, Pavliha ter drugi lutkovni kljukci, iščejo namige, ki vodijo do ukradenih lutk. Ko jih najdejo, z njimi zaigrajo na muzejskih odrih. Tako skozi igro spoznavajo slovensko lutkovno zgodovino, različne lutkovne tehnike in širijo svoje znanje o lutkovni umetnosti.

LUTKO • TECH spoznajmo lutkovne tehnike

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

60 minut

KOLIKO?

Cena: 4 EUR/osebo

Cena s povratno
vozovnico za vzpenjačo:
5,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred
glavnim vhodom

Lutkovni muzej hrani najstarejše slovenske lutke. So vse enake? Kako z njimi ravnamo, kako jih poimenujemo in kako oživljamo?

Otroci v družbi s slovenskimi lutkovnimi junaki spoznajo lastnosti in razlike med lutkovnimi tehnikami (marionete, ročne lutke, senčne lutke ...) ter hkrati veliko izvedo o slovenski lutkovni zgodovini, lutkovnih uspešnicah, najpomembnejših ustvarjalcih in posebnostih slovenskega lutkarstva v širšem evropskem kontekstu. Po ogledu se tudi sami preizkusijo kot lutkarji na muzejskih odrih.

FRIDERIK, GRAJSKA PODGANA

KAJ?

Lutkovna predstava

KAKO DOLGO?

30 minut

KOLIKO?

Cena: 5 EUR/osebo*

Cena s povratno
vozovnico za vzpenjačo:
6,5 EUR/osebo*

KJE?

Grajsko gledališče

Friderik ni običajna podgana ali ena od mnogih, ki prebivajo na Ljubljanskem gradu, ampak je pravi gospod in grajska legenda. Na gradu živi že stotine let, pozna vse skrivne prehode in ječe, videl je vse, kar se je na gradu dogajalo. Kličejo ga Friderik Prvi, ker je pri vsem prvi. Bil je na prvi bojni črti, ko so Ljubljano napadli Turki. Ko so v Napoleonovih časih grad zasedli Francozi, se je prvi naučil peči francoske rogljičke, in govori se, da se je prvi tudi poljubljal po francosko. Spoznal je vse zapornike, ki so bili zaprti v grajskih ječah, in nekaterim tudi pomagal na »smrdljivo« svobodo.

Lutkovna predstava, nastala po prigodah, zapisanih v slikanici Friderik, grajska podgana, bo otroke popeljala v skrivnostni svet Ljubljanskega gradu. Najboljši grajski vodnik, podgana Friderik, ki na gradu prebiva, že odkar ta stoji na Grajskem griču, bo predstavil zgodovino gradu in mesta, pomembne dogodke, ki so se pripetili, in pomembne osebnosti, ki so povezane z zgodovino gradu. In vse to na igriv in zabaven način namiznega lutkovnega gledališča.

KAZALO

GRAD
NA OBISKU

KAJ?

Lutkovna predstava

KAKO DOLGO?

30 minut

KOLIKO?

Informacije in prijava:

01/ 232 99 94 ali
virtualni-grad@ljubljangskigrad.si

KJE?

Pri vas - Grad na obisku

PREDSTAVA IN IZBRANI VODENI OGLED

KAKO DOLGO?

120 minut

KOLIKO?

Cena: 9 EUR/osebo*

Cena s povratno vozovnico za vzpenjačo:
10,5 EUR/osebo*

LOKACIJA PREDSTAVE?

Grajsko gledališče

ZBIRNO MESTO za vodeni ogled:

most pred glavnim vhodom

*Minimalno število oseb je 60.

KAZALO

SKRIVNI RECEPT ZA ZDRAVILNI NAPITEK

KAJ?

Doživljajska kulinarčna delavnica

KAKO DOLGO?

90 minut

KOLIKO?

Cena: 5,5 EUR/osebo

Cena s povratno vozovnico za vzpenjačo: 7 EUR/osebo

KJE?

Zmajev brlog

Med grajskimi prebivalci že stoletja kroži legenda, da so nekoč poznali zdravilni napitek, ki je pomagal ozdraviti celo strašno kugo. Zanj naj bi vedeli samo posvečeni izbranci in sčasoma se je recept povsem izgubil. Kasneje so ga številni poskušali znova odkriti, saj bi z njim lahko marsikomu pomagali, a zaman. Pred kratkim pa je spet vzkliklo seme upanja. V grajskem podzemlju so namreč odkrili zvitek z napisom Skrivni recept. Ste morda ravno vi tisti, ki vam ga bo uspelo dešifrirati ter se prepričati, da je starodavna legenda resnična?

KAZALO

GRAD
NA OBISKU

KAJ?

Doživljajska kulinarčna delavnica

KAKO DOLGO?

90 minut

KOLIKO?

Informacije in prijava:

01/ 232 99 94 ali
virtualni-grad@
ljubljangrad.si

KJE?

Pri vas - Grad na obisku

Na doživljajski kulinarčni delavnici bomo prek različnih izzivov in interaktivnih predmetov spoznavali srednjeveško kuhinjo. Ste vedeli, da se imenuje tudi črna kuhinja? Pa veste zakaj? Številnih jedi, ki jih imamo danes na jedilniku, takrat še niso poznali. Morda veste katere? Skupaj bomo odkrivali tudi številne zanimivosti o prehranjevalnih navadah različnih družbenih slojev, bontonu za mizo in kako so nekdaj skrbeli za higieno.

Če bomo uspešno razrešili vse izzive, bomo na koncu odkrili sestavine skrivnega recepta in si skupaj pripravili zdravilni napitek.

ŽE RES,
DA NAPITEK ZDRAVI,
SAM PA SE MU
RAJE NA DALEČ
OGNEM

KAZALO

**SVOBODA JE TAM,
KJER SMRDI!**

POBEG VITEZA ERAZMA

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

60 minut

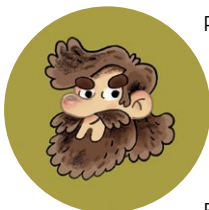
KOLIKO?

Cena: 4 EUR/osebo

Cena s povratno vozovnico za vzpenjačo: 5,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred glavnim vhodom

Po pripovedi ene izmed legend je znamenitega viteza Erazma Predjamskega usoda pripeljala tudi na Ljubljanski grad. V tukajšnjo plemiško ječo ga je dal zapreti sam cesar, saj naj bi Erazem v napadu besa ubil poveljnika cesarske vojske. A pustolovski duh vitezu ni dal miru in začel je kovati načrt o pobegu. To pa le ni tako preprosto,

S pomočjo zemljevida, na katerem se skrivajo različni namigi za uspešen pobeg, se otroci v družbi grajskega vodnika odpravijo na pustolovsko popotovanje po gradu, ki jih naposled pripelje do skrivnega izhoda; pri tem temeljito spoznajo grad, njegovo preteklost, obrambne funkcije in arhitekturne posebnosti. Ker pa je bil Erazem predvsem vitez, se bomo pogovarjali tudi o tem, kdo je sploh lahko postal vitez ter kakšni so bili viteška šola, viteški kodeks in viteška bojna oprava.

KAZALO

**JAZ ŽE IMAM
SVOJO
ČLANSKO
IZKAZNICO**

PRIDRUŽI SE ZMAJSKI DRUŠČINI

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

60 minut

KOLIKO?

Cena: 4 EUR/osebo

Cena s povratno vozovnico za vzpenjačo: 5,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred glavnim vhodom

Zmajski družčini je družba zaščitnikov Ljubljanskega gradu. Njena naloga je ubraniti grajske zgodbe pred pozabo in ga tako zaščititi. In kako postati član te spoštovane družčine? Za vstop v družčino je treba s pomočjo posebnega vodnika po Ljubljanskem gradu, ki ga je napisal mladinski pisatelj Žiga X Gombač in ilustriral Ivan Mitrevski, priti do dna vsem grajskim skrivnostim. Ampak pozor! Pri raziskovanju se je treba spopasti s simpatičnimi ugankami, spretnostnimi preizkusi in možganskimi kravžlarijami.

Interaktivna učna pot otroke vodi po devetih različnih točkah gradu, na katerih se ob reševanju posameznih nalog in vodnikovi razlagi sprehodijo skozi grajsko preteklost, ko je grad služil različnim namenom: od trdnjave z ječami, vojašnice, kaznilnice pa vse do danes, ko je najbolj obiskana turistična točka daleč naokrog. Mladi raziskovalci po končanem ogledu prejmejo potrdilo o članstvu v spoštovani Zmajski družčini, kar sploh ni majhna reč ...

KAZALO

FRIDERIKOVE PREIZKUŠNJE

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

60 minut

KOLIKO?

Cena: 4 EUR/osebo

Cena s povratno
vozovnico za vzpenjačo:
5,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred
glavnim vhodom

Najstarejši grajski prebivalec, Friderik Prvi, je prebrisana podgana, ki pozna prav vsak skrit kotiček Ljubljanskega gradu. Že stoletja si domišlja, da je modre krvi, zato hodi po dveh nogah, leta pa so mu brke obarvala sivo. Najpogosteje ga najdemo v grajski ječi, kjer so mu jetniki zaupali prenekatero zgodbo.

Svoje znanje rad deli z vsemi, ki so vsaj toliko prebrisani kot on sam, zato nas je povabil k reševanju preizkušenj in nalog, ki nas popeljejo v raziskovanje skritih kotičkov gradu in grajske arhitekture. Če bomo uspešno posneli pet fotografij z rešitvijo njegovih zagonek, nas na koncu čaka ogled Virtualnega gradu ter prav posebno priznanje.

**SI UPATE
SPREJETI MOJ IZZIV?**

KAZALO

AKCIJA!

ZAVZEMIMO TRDNJAVO!

KAJ?

Ustvarjalna delavnica

KAKO DOLGO?

90 minut

KOLIKO?

Cena: 5,5 EUR/osebo

Cena s povratno
vozovnico za vzpenjačo:
7 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred
glavnim vhodom

Ker je bil Ljubljanski grad zgrajen, da bi varoval mesto pred sovražniki, najdemo na njem še danes veliko elementov, namenjenih obrambi te trdnjave. Postavili se bomo v dve vlogi. V vlogi napadalcev in v vlogi braniteljev gradu bomo spoznali možnosti, ki so jih v poznem srednjem veku imeli tisti, ki so oblegali grad, in tisti, ki so ga pred oblegovalci branili.

Med raziskovanjem gradu bomo spoznavali nove besede, kot so obrambni jarek, strelna lina, izlivnica, skrivni izhod, ajželj ... Prav tako se bomo seznanili z nekaterimi vrstami orožja, ki so jih uporabljali na koncu srednjega veka. Temu bo sledila ustvarjalna delavnica, na kateri si bo vsak izdelal lesen lok in puščice – nepogrešljiv del opreme, ki so jo tako vitezi kot graščaki uporabljali ne le v boju proti sovražniku, temveč tudi pri lovu v grajskih gozdovih. Si upate stopiti v čevlje srednjeveških bojevnikov in sprejeti izziv, v katerem bosta na preizkušnji mirnost vaše roke in ostrina vašega očesa?

**I.
triada**

**II.
triada**

KAZALO

**ŠPORTNI
DAN**

FRIDERIK IN LOV NA ZAPORNIŠKO ŠTEVILKO

KAJ?

Športni dan

KAKO DOLGO?

90 do 120 minut

KOLIKO?

Cena: 4 EUR/osebo

Cena s povratno
vozovnico za vzpenjačo:
5,5 EUR/osebo

Za spremstvo grajskega vodnika pri izvajanju
nalog na Grajskem griču je potrebno
doplačilo 30 EUR na skupino.

KJE?

Zbirno mesto: most pred glavnim
vhodom. Prevzem vreče v Info
centru.

Friderik je najbolj ljubka grajska podgana. Že dolga leta
prebiva na Ljubljanskem gradu, zato ni čudno, da pozna
vsak njegov skrit kotiček. Da je še vedno tako mlados-
ten, pripomore zagotovo tudi to, da zelo rad raziskuje
grad in okolico ter se rekreira na Grajskem griču. Ob iz-
vajanju viteških veščin, nalog in izzivov ter igri v prijet-
nem grajskem gozdu pa se boste lahko razgibali tudi vi!

Preživite zabaven in poučen športni dan. Izvedete ga
po Friderikovi navodilih samostojno ali v spremstvu
grajskega vodnika. In kot vemo: v slogi je moč! Če boste
dobro sodelovali in vam bo uspelo ugotoviti zaporniško
številko Erazma Predjamskega, vas na koncu čaka še
nagrada. Podajte se na nepozabno športno doživetje!

KAJ?

Športno-kulturni dan

KAKO DOLGO?

120 do 150 minut

KOLIKO?

Cena: 5,50 EUR/osebo

Cena s povratno
vozovnico za vzpenjačo:
7 EUR/osebo

Za spremstvo grajskega vodnika pri izvajanju
nalog na Grajskem griču je potrebno
doplačilo 30 EUR na skupino.

KJE?

Zbirno mesto: most pred
glavnim vhodom

Preden se podate na potep po Grajskem griču in okol-
ici Ljubljanskega gradu, vas bo grajski vodnik popeljal
po zgodovini te poznosrednjeveške utrdbe, nato pa se
boste samostojno ali v spremstvu grajskega vodnika po-
dali na lov na zaporniško številko.

Opomba: Naloge se izvaja samostojno pod vodstvom
učiteljev. Izvajanje nalog in igra z rekviziti na lastno
odgovornost!

VITEŠKA ŠOLA

KAJ?

Ustvarjalna delavnica

KAKO DOLGO?

90 minut

KOLIKO?

Cena: 5,5 EUR/osebo

Cena s povratno vozovnico za vzpenjačo: 7 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred glavnim vhodom

Vitezi so bili pogumni srednjeveški bojovníki, živeli so pustolovsko in razburljivo življenje. Pred sovražniki so neustrašno branili ozemlje svojega gospodarja, se zavzemali za šibke in nemočne ter neutrudno preganjali hudodelce. Vitez pa ni mogel postati vsak. Le izbranci so se lahko udeležili viteške šole, v kateri sta bila na preizkušnji njihova pogum in dobrosrčnost, in le tisti, ki so uspešno opravili vse naložene izzive, so si na koncu prislužili viteški naziv.

Na potepu po gradu bomo izvedeli veliko zanimivosti iz življenja vitezov, kot so: kdo so bili izbranci, ki so lahko postali vitezi, kako je potekala viteška šola, kdo je bil paž in kdo oproda, kako je potekala slovesna povitezitev in kakšen je bil viteški kodeks, ki so ga morali spoštovati prav vsi vitezi. Nato pa bomo na ustvarjalni delavnici izdelali najbolj prepoznavna simbola pogumnega srednjeveškega bojovníka – meč in ščit – ter se v viteški mali šoli tudi sami preizkusili v vihtenju meča.

GRAD
NA OBISKU

KAJ?

Ustvarjalna delavnica

KAKO DOLGO?

90 minut

KOLIKO?

Informacije in prijava:

01/ 232 99 94 ali
virtualni-grad@ljublanskigrad.si

KJE?

Pri vas - Grad na obisku

IZZIVAM
VAS NA
VITEŠKI
DVOBOJ

V sklopu Grad na obisku je odslej na voljo tudi prilagojen program Viteške šole. Obiskal vas bo grajski vitez, ki bo otrokom s pomočjo različnih viteških predmetov približal svet viteštva. Na koncu si bo na ustvarjalni delavnici vsak izdelal svoj viteški meč, se preizkusil v njegovem vihtenju in – kdo ve, morda se najbolj pogumni celo pomerijo z vitezom v čisto pravem viteškem dvoboju!

PO POTEH CESARJA FRIDERIKA III. HABSBURŠKEGA

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

60 minut

KOLIKO?

Cena: 4 EUR/osebo

Cena s povratno vozovnico za
vzpenjačo: 5,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred
glavnim vhodom

Cesar Friderik III. Habsburški je bil leta 1440 izvoljen za nemškega kralja, leta 1452 pa je postal cesar Svetega rimskega cesarstva. Bil je zadnji cesar, ki ga je okronal papež, in prvi Habsburžan na tem položaju. V svojo last je prejel tudi Ljubljanski grad, ki je tako postal deželnoknežji grad.

Namen vodenega ogleda je prepoznati zgodovinsko vlogo mesta in gradu ter njuno povezanost, spoznati tedanje navade ter razslojenost družbe, ki je določala tudi način oblačenja in bonton. Skupaj bomo odkrivali odgovore na številna vprašanja, kot so: so ob sklepanju pogodb med seboj res delili zaušnice, ker so verjeli, da si bodo tako dogovor, ki so ga sklenili, lažje zapomnili? So na srednjeveških gradovih in dvorih res po mili volji praznovali ter prirejali veličastne pojedine? Kakšne specialitete so si privoščili premožni in kaj so imeli na jedilniku revnejši sloji? Poleg tega pa bomo spoznavali številne zanimivosti iz življenja Habsburžanov – mogočne dinastije, ki je več stoletij vladala tudi večini ozemlja današnje Slovenije

KAZALO

KAZALO

**NOVO V
PROGRAMU!**

KALIGRAFSKA DELAVNICA

KAJ?

Delavnica lepopisja z grajskim kaligrafi **Mirom Knezom**

KAKO DOLGO?

90 minut

KOLIKO?

Cena: 200 EUR/ na posamezno skupino*
Doplačilo za povratno vozovnico za vzpenjačo: 1,50 EUR/ osebo*

KJE?

Zmajev brlog

*Maksimalno število oseb je 25

Pisava je eno največjih odkritij človeštva. In če ne bi bilo pisane besede, zagotovo ne bi nikoli dosegli današnje stopnje razvoja. Pisava je od nekdaj bila in bo ostala merilo kulture vsakega posameznika. Dandanes je tako preprosto napisati besedilo na računalniku, narediti nekaj klikov z miško in ga natisniti ... enkrat, dvakrat ali petkrat. Brez težav, kajne? Kako pa je to potekalo še pred nekaj stoletji? Počasi in z veliko mero vztrajnosti. Vsako besedilo je bilo treba napisati ali pa prepisati na roke. In na koncu, ko je pisar končal, je besedilo zažarelo v vsej svoji lepoti.

Delavnica bo potekala pod vodstvom izkušenega grajskega kaligrafa Mira Kneza. Uvodoma vam bo predstavil razvoj kaligrafije – umetnosti lepopisja, katerega začetki segajo več kot tisočletje nazaj, ter pokazal različne materiale in pripomočke za pisanje, kot so: kalamus oz. trstena paličica, stilus, papirus, pergament, glinena

KAZALO

**GRAD
NA OBISKU**

KAJ?

Tečaj lepopisja v štirih delih z grajskim kaligrafo **Mirom Knezom**

KAKO DOLGO?

90 minut

KOLIKO?

Informacije in prijava*:

01/ 232 99 94 ali
virtualni-grad@ljubljangskigrad.si

KJE?

Pri vas - Grad na obisku

*Maksimalno število oseb je 25

tablica ... Jih že poznate? Nato pa vas bo naučil uporabljati pero ter v eni izmed srednjeveških pisav napisati svoje ime. Na koncu pa boste prejeli še uporabno darilo.

Grajski kaligraf **Miro Knez** ima na področju poučevanja kaligrafskih pisav več kot petnajst let izkušenj. Pri svojem dolgoletnem kaligrafskem delu je sodeloval s številnimi šolami, zgodovinskimi arhivi, delovnimi organizacijami, protokoli, muzeji itd.

KAZALO

TEČAJ KALIGRAFIJE

KAJ?

Delavnica lepomisja z grajskim kaligrafiom **Mirom Knezom**

KAKO DOLGO?

4 srečanja po 120 minut

KOLIKO?

Cena: 90 EUR/ osebo*

Cena s povratno vozovnico za vzpenjačo: 1,50 EUR/ osebo*

KJE?

Zmajev brlog

*Maksimalno število oseb je 25.

Kaligrafija ali lepomisje je zavidljiva spretnost, ki so jo v srednjem veku obvladali le redki, a zaradi tega v takratni družbi bolj cenjeni posamezniki. Dandanes se kaligrafi ukvarjajo predvsem s posnemanjem starih pisav, ki dajejo vabilom, čestitkam, priznanjem, naslovom, listinam in raznim okrasnim predmetom poseben čar in lepoto.

Tečaj kaligrafije je namenjen vsem, ki se prvič srečujete s to prečudovito umetnostjo ali že imate nekaj izkušenj na tem področju. Poteka v štirih terminih pod mentorstvom izkušenega grajskega kaligrafa Mira Kneza. Na tečaju boste dobili svoj delovni zvezek, kaligrafsko pero, črnilo in pisne podlage. Po dolgoletni preizkušeni metodi boste spoznali osnove izbrane pisave; naučili se boste osnovnih potez in elementov, malih in velikih črk, števil in ločil ter na koncu naredili svoj prvi kaligrafski izdelek.

da moje življenje ni takšno, kot bi moralo biti.
Priznam, da sem iskal vse mogoče izgovore,
samo da bi te zadrževal čim dlje od sebe.
Spoznavam, da te zelo potrebujem,
če hočem v sebi uresničiti spremembe, ki jih
z lastnimi močmi ne morem doseči.
Gospod, toliko stvari o tebi ne razumem!
Vendar pričnjam spoznavati,
da si umrl na strašnem lesu križa
zato, da bi premagal zlo v meni, v svetu.
Verjam, da si vstal od mrtvih in še živiš.
Rad bi se srečal s teboj.

GRAD
NA OBISKU

KAJ?

Delavnica lepomisja z grajskim kaligrafiom **Mirom Knezom**

KAKO DOLGO?

4 srečanja po 120 minut

KOLIKO?

Informacije in prijava*:

01/ 232 99 94 ali
virtualni-grad@ljubljangskigrad.si

KJE?

Pri vas - Grad na obisku

*Maksimalno število oseb je 25.

ČASOVNI STROJ od Emone do mestnega simbola

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

60 minut

KOLIKO?

Cena: 7 EUR/osebo

Cena s povratno vozovnico za vzpenjačo: 8,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred glavnim vhodom

»Časovni stroj« udeležence na vodenem ogledu popelje skozi šest prelomnih obdobj, ki so zaznamovala zgodovino Ljubljanskega gradu in razvoj našega mesta. Na vsaki od »časovnih postaj« jih pričaka druga osebnost in jim predstavi »svoje« obdobje.

Sprehod se začne v rimski Emoni in se nadaljuje v času, ko se v spopade med pogani in kristjani »vmeša« sv. Jurij in premaga strašnega zmaja. Srednji vek pripelje na Ljubljanski grad cesarja Friderika III. Habsburškega in tudi kakšno dvorno damo. Predstavniki Napoleonovih Ilirskih provinc je seveda vojak. 19. stoletje pomeni za Ljubljanski grad temna obdobja s kaznilnico in kaznjenci, 20. stoletje pa mineva v znamenju nekaterih velikih imen, med katerimi izstopa nekdanji ljubljanski župan Ivan Hribar. Kostumirani predstavniki vseh naštetih obdobj ustvarijo prav posebno razporeditev, ki je poučno in zabavno hkrati. Vstopite na grajski »časovni stroj«!

IZZA GRAJSKIH REŠETK o zgodovini kaznovanja na Ljubljanskem gradu

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

60 minut

KOLIKO?

Cena: 7 EUR/osebo

Cena s povratno vozovnico za vzpenjačo: 8,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred glavnim vhodom

Na doživljajskem vodenem ogledu »Izza grajskih rešetk« uvodoma prisluhnemo kaznjencu, ki je ujetništvo na gradu preživel v 19. stoletju, v času kaznilnice, nato pa skočimo še dlje v preteklost in občutimo sramoto, ki je doletela Ljubljančanko pred skoraj pol tisočletja. Že pogled v ječo na prostem nam pove, da se je morala čarovništva obsojena Anica hudo pregrešiti. Rabelj Hans pa ni ob njej z namenom, da bi ji lajšal tegobe. Pri skrivnem izhodu spoznamo, kakšna usoda bi doletela plemiča Erazma, če ne bi prav zvito pobegnil iz grajskega ujetništva. Na koncu srečamo še politična obsojenca, ki sta bila zaprta na Ljubljanskem gradu, italijanskega revolucionarja in Ivana Cankarja, ki se mu je hudo zreklo zoper cesarsko oblast.

S pomočjo kratkih igranih prizorov občutimo vse njihove tegobe, grajski vodnik pa te zgodbe poveže in tako predstavi celovit razvoj kaznovanja od konca srednjega veka in v pripoved vplete tudi vlogo Ljubljanskega gradu. Pokukajte skozi grajske rešetke in spoznajte nekoliko temna in skrivnostno plat burne grajske preteklosti!

POT NA ŠANCE IN ARHITEKT JOŽE PLEČNIK

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

60 minut

KOLIKO?

Cena: 4 EUR/osebo

Cena s povratno vozovnico za vzpenjačo: 5,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred glavnim vhodom

Arhitekt Jože Plečnik je tudi za Ljubljanski grad izdelal številne načrte prenove. Med njimi je treba izpostaviti predvsem njegov neuresničen projekt slovenske akropole, ki naj bi postala simbol vsega naroda. Sredi tridesetih let je lahko skromneje prezidal samo Šance – mestno trdnjavo iz 16. stoletja, ki so bile skupaj s stolpom Padav najskrajnejša točka grajske obrambe.

Po uvodni predstavitvi razgibane zgodovine Ljubljanskega gradu grajski vodnik skupino seznani s Plečnikovimi izvedenimi in neizvedenimi načrti v povezavi z gradom in Grajskim gričem. Predstavi ji projekt obnove Šanc in materiale, ki jih je arhitekt uporabil pri obnovi. Na koncu se skupaj povzpnejo na Razgledni stolp, ki je odlična točka za ogled nekaterih mojstrovih del v Ljubljani: NUK-a, Tromostovja, Tivolija in po njegovih načrtih prenovljenega Kongresnega trga.

**SKORAJ
BI OSTAL
BREZ GRAJSKE
STREHE
NAD GLAVO**

KAZALO

LUTKOLOGIJA po dolgem in počez o lutkovni umetnosti

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

60 minut

KOLIKO?

Cena: 4 EUR/osebo

Cena s povratno vozovnico za vzpenjačo: 5,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred glavnim vhodom

Kdo pravi, da so lutke le za otroke? Lutkovna umetnost je prava znanost in resna umetnost, ki ima pri nas več kot stoletno tradicijo.

Lutkarstvo se vseskozi prepleta z glasbo, literaturo, slikarstvom, kiparstvom, zgodovino ... in tako ustvarja prave celostne umetnine. Ko lutke dobi v roke restavrador, pa mu pomaga celo naravoslovje. Učenci odkrivajo lutkovno umetnost z različnih vidikov, skozi zgodbe o lutkovnih predstavah, umetnikih in literarnih predlogah ter spoznavajo ljudsko tradicijo, zgodovino in umetnost.

KAZALO

RAZSTAVA SLOVENSKA ZGODOVINA

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

60 minut

KOLIKO?

Cena: 4 EUR/osebo

Cena s povratno vozovnico za vzpenjačo: 5,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred glavnim vhodom

Pri vodenem ogledu razstave Slovenska zgodovina se obračuna cena 4 EUR na osebo (v skupini najmanj 10 in največ 20 oseb), pri kombinaciji s kakšnim drugim programom iz pedagoške ponudbe je potrebno doplačilo 30 EUR na skupino.

Območje današnje Slovenije ima bogato zgodovino, saj najstarejši in redki sledovi človeške navzočnosti na njem segajo okoli 200.000 let v preteklost. Od takrat je bil ta košček zemlje na križišču naravnih poti med Alpami, Jadranom in Panonijo stičišče različnih kultur in ljudstev, ki so nam s svojimi dejanji in načinom življenja zapustili raznoliko dediščino. Vas zanima, kako so živeli praljudje, kdaj so se sem naselili Slovani, kako so se razvila srednjeveška mesta in kaj vse je prinesel novi vek? Na razstavi Slovenska zgodovina, prvi pri nas, ki zajema celotno zgodovino tega območja od prazgodovine pa vse do danes, se učenci in dijaki spoznajo s ključnimi dejavniki, ki so odločilno vplivali na izoblikovanje slovenske identitete in nastanek naše samostojne države Slovenije. Vse to in še več ponuja sodobno zasnovana razstava, ki obiskovalcem s pomočjo fotografij, predmetov, filmov in strokovnega vodstva približa delček naše bogate zgodovine.

Vodstvo po razstavi je primerno za učence tretje triade in srednješolce. Zaradi manjših razstavnih prostorov priporočamo za klasična vodstva skupine do največ 20 oseb. Večjim skupinam priporočamo, da ogled razstave združijo s kakšnim drugim programom iz naše pedagoške ponudbe.

UMETNIŠKA SVOBODA

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

45 minut

KOLIKO?

Cena: 3 EUR/osebo

KJE?

recepција Hostla Celica
(Metelkova 8, 1000 Ljubljana)

INFORMACIJE IN NAJAVE:

recepција@hostelcelica.com

Avtonomni kulturni center Metelkova mesto velja za enega najbolj barvitih kotičkov Ljubljane, vendar njegova zgodovina ni bila vedno prijazna. Skozi zgodovino je bilo območje zaznamovano z izživljanjem nad človeškim telesom, saj je bil prav ta predel mesta namenjen mestnemu morišču, konec 19. stoletja pa so ga zasedle vojaške enote: Ljubljana je dobila vojašnico z zaporom, ki je bila v uporabi vse do leta 1991. Danes je Metelkova mesto sinonim za alternativno kulturo in umetnost; v nekdanjem zaporu je Hostel Celica, ki ga upravlja Ljubljanski grad, eden izmed najbolj unikatnih hostlov na svetu, vendar pot do tega laskavega naziva ni bila lahka ...

Na vodenem ogledu Umetniška svoboda, ki je namenjen učencem tretje triade osnovnih šol ter srednješolskim skupinam, spoznamo zgodovino ter pomembnost AKC Metelkova Mesto, nato pa se odpravimo v Hostel Celica, kjer bomo videli, kako je umetnost »osvobodila« nekdanji zapor in ga spremenila v enega izmed najbolj svobodnih in znanih hostlov na svetu.

Skupaj z Lutkovnim gledališčem Ljubljana smo za vas pripravili posebne pakete, ki vam olajšajo organizacijo obiska prestolnice. Izbirate lahko med spodnjimi ponudbami:

70 LET SKRIVNOSTI

KAJ?

Vodeni ogled Lutkovnega gledališča Ljubljana in Lutkovnega muzeja

KAKO DOLGO?

90 minut

KOLIKO?

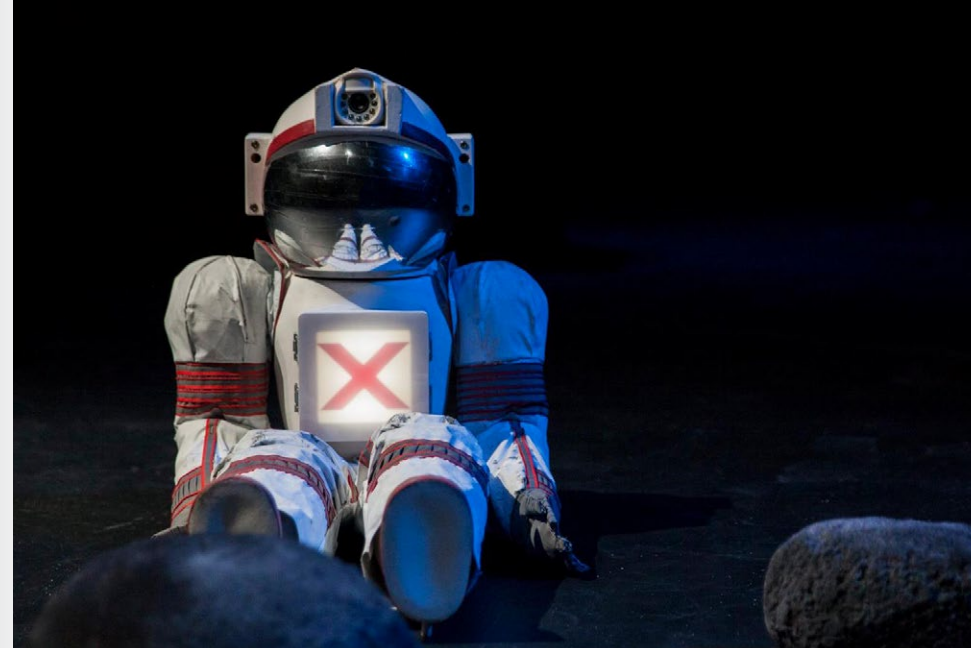
Cena: 10 EUR/osebo (vključuje povratno vozovnico za vzpenjačo)

KJE?

Lutkovno gledališče Ljubljana (Krekov trg)

INFORMACIJE IN NAJAVE:

Špela Juntos, Lutkovno gledališče Ljubljana, tel.: 01 / 300 09 76 ali e-naslov: organizacija@lgl.si

MOJA LJUBLJANA

KAJ?

Ogled lutkovne predstave in Ljubljanskega gradu

KAKO DOLGO?

180 minut

KOLIKO?

Cena: 10 EUR/osebo (vključuje povratno vozovnico za vzpenjačo)

KJE?

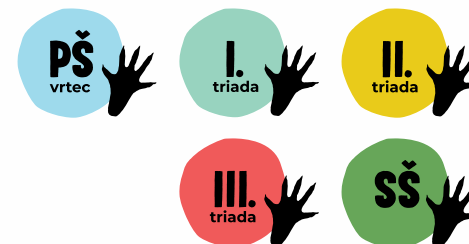
Lutkovno gledališče Ljubljana (Krekov trg)

INFORMACIJE IN NAJAVE:

Špela Juntos, Lutkovno gledališče Ljubljana, tel.: 01 / 300 09 76 ali e-naslov: organizacija@lgl.si

Šolska skupina si najprej ogleda izbrano in dogovorjeno lutkovno ali dramsko predstavo v Lutkovnem gledališču Ljubljana in se nato spozna z delovanjem gledališča. Sledi vožnja s tirno vzpenjačo na Ljubljanski grad, kjer se udeleži kateregakoli programa iz te brošure, ki ustreza njeni starostni skupini. Po zaključenem raziskovanju srednjeveške trdnjave se lahko povzpne še na Razgledni stolp in si ogleda katero izmed stalnih razstav na gradu: Virtualni grad, Slovensko zgodovino, Kaznilnico ali Lutkovni muzej.

Seznam predstav Lutkovnega gledališča Ljubljana najdete na www.lgl.si.

Z ODRA V MUZEJ

KAJ?

Ogled lutkovne predstave in Lutkovnega muzeja

KAKO DOLGO?

180 minut

KOLIKO?

Cena: 10 EUR/osebo (vključuje povratno vozovnico za vzpenjačo)

KJE?

Lutkovno gledališče Ljubljana, (Krekov trg)

INFORMACIJE IN NAJAVE:

Špela Juntos, Lutkovno gledališče Ljubljana, tel.: 01 / 300 09 76 ali e-naslov: organizacija@lgl.si

Ogledu katerekoli lutkovne ali dramske predstave s programa Lutkovnega gledališča Ljubljana sledi obisk Lutkovnega muzeja na Ljubljanskem gradu, kjer se šolske skupine seznani s posameznimi mejniki slovenskega lutkarstva, različnimi lutkovnimi tehnikami (v katerih se učenci preizkusijo tudi sami) in drugimi posebnostmi lutkovnega gledališča. Na izbiro so različni tipi vodenih ogledov na temo Lutkovnega muzeja, ki so predstavljeni tudi v tej brošuri.

S programi Lutkovnega muzeja šolske skupine spoznava slovensko lutkovno zgodovino, različne lutkovne tehnike in širijo znanje o lutkovni umetnosti. Voden ogledi med drugim poudarjajo pomen ohranjanja lutkovne dediščine.

Seznam predstav Lutkovnega gledališča Ljubljana najdete na www.lgl.si.

LUTKOTEKA

KAJ?

Ogled historične lutkovne predstave in Lutkovnega muzeja

KAKO DOLGO?

180 minut

KOLIKO?

Cena: 10 EUR/osebo (vključuje povratno vozovnico za vzpenjačo)

KJE?

Info center na Ljubljanskem gradu ali Lutkovno gledališče Ljubljana (Krekov trg)

INFORMACIJE IN NAJAVE:

Špela Juntos, Lutkovno gledališče Ljubljana, tel.: 01 / 300 09 76 ali e-naslov: organizacija@lgl.si

Lutkoteka oživlja najstarejše lutkovne predstave, ki so še posebej navdušile občinstvo in zaznamovale gledališki spomin. Po ogledu ene izmed lutkotečnih predstav, Doktor Faust (1938), Žogica Marogica (1951) ali Sapramiška (1986), sledi ogled Lutkovnega muzeja na Ljubljanskem gradu. Na izbiro so različni tipi vodenih ogledov, ki so predstavljeni tudi v tej brošuri. S programi Lutkovnega muzeja šolske skupine spoznava slovensko lutkovno zgodovino, različne lutkovne tehnike in širijo znanje o lutkovni umetnosti. Voden ogledi med drugim poudarjajo pomen ohranjanja lutkovne dediščine.

Seznam predstav Lutkovnega gledališča Ljubljana najdete na www.lgl.si.

OB OBISKU GRADU NE SPREGLEJTE

GRAJSKO OROŽJE

Ljubljanski grad je stoletja varoval mesto in pokrajino pod seboj. Za njegovim obzidjem je domovala tudi velika orožarna, v kateri so hranili raznovrstno bojno opremo, topništvo, strelivo in druge potrebščine za obrambo dežele. Od te vojaške opreme so se do danes ohranili le skromni ostanki. Kakšno je bilo videti orožje, ki so ga na slovenskem območju uporabljali ob koncu srednjega veka, ob verodostojno rekonstruiranih primerkih spoznamo na razstavi Grajsko orožje.

VIRTUALNI GRAD

Dvanajstminutna projekcija zgodovine Ljubljanskega gradu, njegovega arhitekturnega razvoja, arheoloških spoznanj – vse do današnje podobe! Virtualni sprehod ne omogoča zgolj potovanja v preteklost Ljubljanskega gradu, ampak nam ponuja bogato znanje in razmislek o razvoju, namembnosti in kulturni dediščini gradu.

KAZNILNICA

Stalna razstava, katere postavitev temelji na kombinaciji prezentirane stavbne dediščine samic, ki so bile zgrajene v drugi kaznilniški fazi (1868–1895), in vsebinah, ki pojasnjujejo vlogo celotnega gradu v 19. in v začetku 20. stoletja. Izjemno privlačni so razstavljeni originalno stavbno pohištvo, kronološka predstavitev obdobj v razvoju kaznilnice in navidezna resničnost – hologram, ki ga spremlja generirani zvok.

PROGRAMI V BROŠURI SE IZVAJAJO VSE LETO, POTREBNA PA JE PREDHODNA NAJAVA.

KAKO
DO
NAS?

Do nas lahko pridete s potniškim prometom; če prihajate z avtobusom, lahko parkirate na Streliški ulici pred Cesto slovenskih kmečkih uporov, ki vodi na Ljubljanski grad.

Pot nadaljujete:

- peš po sprehajalnih poteh (10–15 min),
- s tirno vzpenjačo. Spodnja postaja vzpenjače je na Krekovem trgu, vozi vsakih 10 minut.

KAKO
REZERVIRAM
OGLED ALI
DELAVNICO?

po elektronski pošti

po telefonu

več informacij

virtualni-grad@ljubljangskigrad.si

01 / 232 99 94

(od ponedeljka do petka od 9. do 15. ure)

www.ljubljangskigrad.si

Javni zavod Ljubljanski grad

Grajska planota 1, p.p. 72, Si - 1001 Ljubljana

tel: + 386 1 306 42 30,

faks: + 386 1 306 42 64,

e - pošta: info@ljubljangskigrad.si

Izdal: Javni zavod Ljubljanski grad
Zanj: Mateja Avbelj Valentin, direktorica

Avtorji besedil: Marko Brunskole, Anka Hančič,
Petra Kučič, Andreja Dular, Anže Ravnikar, Tjaša
Tomšič, Nadja Ocepek

Uredili: Petra Kučič in Andreja Dular | Fotografije,
ilustracije in render: Sara Bano, Andrej Blatnik,
Urška Boljkovac, Miha Hančič, Primož Hieng Arne

Hodalič, Zala Kalan, Miha Mally, Nadja Ocepek,
Domen Pal, Matevž Paternoster, Tilen Sepič,
Nada Žgank, arhiv MGML – Plečnikova zbirka,
arhiv Ljubljanskega gradu, arhiv Lutkovnega
gledališča Ljubljana, Ada Hamza | Lektorica:
Dušanka Pene | Oblikovanje: Damjana Sušnik

Ljubljana, junij 2021

Javni zavod Ljubljanski grad si pridržuje pravico do sprememb v programu. Ljubljanski grad je kulturni spomenik z izjemno kulturno vrednostjo, zato upoštevajte in spoštujte pravila, ki veljajo na njem.

 @Ljubljangskigrad

 Ljubljana Castle

 ljubljana castle

 ljubljangskigrad.si

Ustanoviteljica
Mestna občina
Ljubljana

